

Taani eksperti hämmastab õpilaste spikerdamine

Sügisest saadik Eesti koole külastanud taanlase Jørgen Falkesgaardi hinnangul näitab õpilaste seas ülilevinud spikerdamine, et Eesti hariduses on liiga palju päheõppimist ja vähe mõtlemise arendamist.

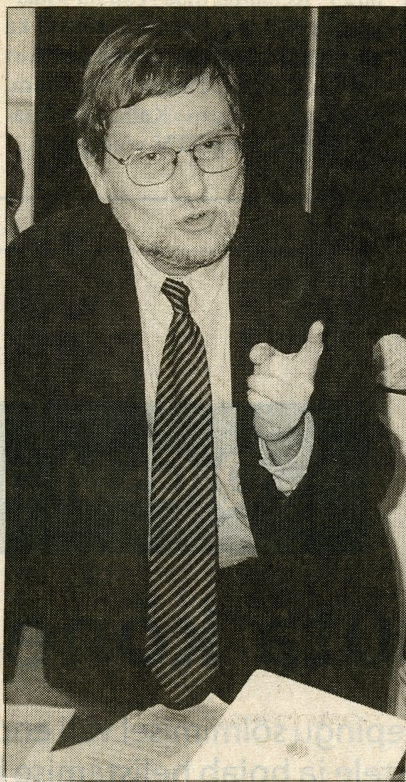
Taani haridusministeeriumi ekspert Falkesgaard tuli Eestisse, et panna käima riikidevaheline klassidevahetus. Järgmisel aastal kavatseb ta Taani viia 13 klassitüüpi Eesti õppureid, kelle hulgas on ka kolme vene kooli noored. Samapalju tuleb Taani noori siia.

Sügisest saadik on Falkesgaard külastanud 27 eri kooli 10 maakonnas ja neist vahetusprogrammi jaoks välja valinud 13. Vahetusest Õpetajate lehes teatanud taanlast hämmastas, et väliskontaktidest huvitus vaid 27 kooli. "Äkki tähendab see, et õpetajad ei loegi oma lehte," kahtlustab Falkesgaard.

Jørgen Falkesgaardi mõtteavaldused Eesti hariduse kohta tunduvad paljudele šokeerivad. Mõned taanlased ja eestlased on leidnud, et ekspert lahkab Eesti haridust kergekäeliselt ega hooli heast tavast, kus külaline vastuvõtjale pahasti ei ütle. Samas leidub pooldajaid, kelle arvates peab just otse ja ka halvasti ütlema, et midagi üldse muutuks.

Spikerdamine kui elulaad

"Pooled õpetajaist, kellega kohtunud olen, tulevad mu mõtetega kaasa, pooled on täiesti erineval seisukohal," selgitas Falkesgaard. Ta näib lähtuvat põhimõttest, et pigem tabagu ehmatus õppureid ja pedagooge Eestis juba täna, mitte alles Taanis. Sealne liberaalne haridussüsteem lubab koolilastel nii õlut juua kui ka suitsetada. Eesti õpi-

Taani hariduseksperdi Jørgen Falkesgaardi arvamused Eesti koolikorralduse kohta mõjuvad paljudele ehmatavalt.

REIN SIKK

lased suitsetavad ja napsitavad keelust hoolimata ning valitseb kaksikmoraal, arvas Falkesgaard.

"Eesti koolis petetakse," meenutas Falkesgaard oma esimest hariduskogemust Eestis. Ta tõi näiteks juhtumi, kus üks neiu jäi eksamil 10 minutit hiljaks. "Taanis oleks see tähendanud, et hilinenud tüdrukut eksamil ei lasta. Eestis pandi ta aga istuma esimesse pinki, kus ei saanud spikerdada," selgitas Falkesgaard.

Eksperti hinnangul Taani õpilased

ei spikerda. "Ma pole 25 aasta jooksul kohanud koolis ühtegi spikerdajat," ütles Falkesgaard. Tema väitel ei kirjutata Taanis maha sellepärast, et koolis küsitakse õpilaste käest küsimusi, millel ei saa olla vaid üks ainuõige vastus, mis tuleb pähe õppida. Taanis tuleb küsimustele vastamiseks mõelda, mitte tuupida.

Ehmatavaks peab Falkesgaard ka õpetajatele peetud loengut, kus kuulajaiks olid vaid naised. Naisõpetajate üleküllusest algab kooli soorollide segiminek, mis seab lõpuklasside neiud noormeestega võrreldes tõrjutud olukorda.

Mitmed Eestit ka varem külastanud Taani õpetajad pole suutnud mõista, miks korraldavad linnade ja maakondade juhid vastuvõtte tublimatele õppureile. Taanlased kardavad, et nende vastuvõttude kahju võib olla suurem kui kasu. Tublimateid tõstetakse esile, aga samas kannatavad vaimselt need, keda vastuvõtu vääriliseks ei hinnata.

Võitjate kool sünnitab kaotajaid

Keskpärase õpilane hakkab mõistma, et riik ja kool hindavad vaid erilist, mitte tavapärast. Falkesgaardi hinnangul annabki Eesti hariduses tooni võitjate ja edukate kasvatamine. "See tõttu sünnibki koolides palju kaotajaid ehk luusereid," leidis Falkesgaard.

Hariduse edenemist takistab õpetaja ja haridusministeeriumi ametnike võõrandumine. Falkesgaardi sõnul soovitas ta ministeeriumis, et selle töötajad oleksid osa oma tööajast ka koolides õpetajaks. Siis saaksid nad oma ideid praktikas proovida ega tekiks infopuudust. Taanis peetakse ministeeriumi ametnike koolipraktikat normaalseks.

REIN SIKK